

Ρυθμίσεις δανείων ως αντίδοτο στην άνοδο των επιτοκίων

Της **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ**
a.papaioannou@realnews.gr

Τρόπους στήριξης των δανειοληπτών στεγαστικών δανείων που δεν κατάφεραν να ενταχθούν στο πρόγραμμα ανταμοιβής, το οποίο αφορά το «πάγωμα» της αύξησης του euribor, αναζητούν οι τράπεζες, τη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ετοιμάζεται για μία ακόμη -τη δέκατη κατά σειρά- αύξηση των επιτοκίων τον Σεπτέμβριο. Το γεγονός αυτό οδηγεί σε δυσθεώρητα ύψη το κόστος των δανείων που δεν έχουν ενταχθεί στην ευνοϊκή ρύθμιση «παγώματος» του euribor στα επίπεδα που βρισκόταν στα τέλη Μαρτίου 2023. Σύμφωνα με πληροφορίες της Realnews, στο πρόγραμμα έχουν ενταχθεί 20 δισ. ευρώ δάνεια με εμπράγματες εξασφαλίσεις, ενώ εκτός έχουν παραμείνει, κυρίως λόγω έλλειψης συνείσθησης στις πληρωμές, δάνεια ύψους 3 δισ. ευρώ.

Πρόκειται, όπως εξηγούν αρμόδιες πηγές, για δάνεια τα οποία είναι ρυθμισμένα και βρίσκονται στη ζώνη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων. Το 50% είναι βιώσιμο, απλά παρουσιάζει αρρυθμίες, και το υπόλοιπο 50% βρίσκεται σε καθεστώς βαριάς καθυστέρησης.

Το ζήτημα της σταθεροποίησης του βιώσιμου 50% των εν λόγω δανείων χρήζει άμεσης αντιμετώπισης, καθώς ο ανοδικός κύκλος των επιτοκίων θα συνεχιστεί και τον επόμενο μήνα, με δεδομένο ότι ο δομικός πληθωρισμός της ευρωζώνης παραμένει ανθεκτικός.

Σταθερό επιτόκιο

Αρμόδιες τραπεζικές πηγές αναφέρουν ότι οι διοικήσεις των τραπεζών ξετάζουν το ενδεχόμενο να προχωρήσουν σε ρυθμίσεις στα εν λόγω δάνεια (δηλαδή σε όσα δεν έχουν ενταχθεί στο ευνοϊκό πρόγραμμα), οι οποίες θα στηρίζονται σε προϊόντα σταθερού επιτοκίου. Με αυτόν τον τρόπο, θα δοθεί η δυνατότητα στους δανειολήπτες ρυθμισμένων στεγαστικών δανείων που έχασαν το πρόγραμμα ανταμοιβής να σταθεροποιήσουν το δανειό τους, χωρίς να επηρεάζονται από τις διακυμάνσεις των κυμαινόμενων επιτοκίων.

Για τους συνεπείς

Το πρόγραμμα ανταμοιβής απευθύνεται σε

Τι ετοιμάζουν οι τράπεζες για τα δάνεια ύψους 3 δισ. ευρώ που δεν μπόρεσαν να ενταχθούν στο ευνοϊκό πρόγραμμα «παγώματος» του euribor

όλους τους ιδιώτες-δανειολήπτες στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου, υπό την προϋπόθεση ότι τα δάνεια έχουν εκταμιευθεί έως τις 31/12/2022 και δεν έχουν μεταβιβαστεί στο πλαίσιο των τιτλοποιήσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αυτό ισχύει ανεξαρτήτως αν έχουν ήδη ενταχθεί ή θα ενταχθούν και στο Πρόγραμμα Επιδότησης Επιτοκίου Ευάλωτων Νοικοκυριών.

Πρόσθετη προϋπόθεση ένταξης αποτελεί το δάνειο να μην εμφανίζει ληξιπρόθεσμες οφειλές έως και τις 2/5/2023. Για να διατηρηθεί η προνομιακή τιμολόγηση του προγράμματος, θα πρέπει το δάνειο να παραμείνει ενήμερο και για τους 12 μήνες της προνομιακής περιόδου.

Στο πρόγραμμα δεν εντάσσονται στεγαστικά δάνεια σταθερού επιτοκίου ή στεγαστικά δάνεια που το επιτόκιο τους διαιμορφώνεται βάσει του βασικού επιτοκίου στεγαστικής πίστης, καθώς αυτά δεν επηρεάζονται από τη μεταβολή των διατραπεζικών επιτοκίων αναφοράς. Οι συνεπείς δανειολήπτες εντάσσονται αυτόματα στο πρόγραμμα, χωρίς να απαιτείται καμία ενέργεια από την πλευρά τους.

Ηρθαν για να μείνουν

Παρά τα ευνοϊκά προγράμματα, τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης την επόμενη χρονιά, ο προβληματισμός που επικρατεί στην αγορά έγκειται στη χρονική διατήρηση των επιτοκίων σε υψηλά επίπεδα. Πηγές με γνώση του θέματος επισημαίνουν στην «R» ότι «τα υψηλά επιτόκια ήρθαν για να μείνουν τουλάχιστον για την επόμενη διετία, με ενδιάμεση σταδιακή τάση αποκλιμάκωσης». Ωστόσο, οι αναλυτές εκτιμούν ότι έχει παρέλθει ανεπιστρε-

πτή η εποχή των μηδενικών επιτοκίων και, κατόπιν της σταδιακής μείωσής τους τα επόμενα δύο χρόνια, το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας θα σταθεροποιηθεί στο 2%. Αυτό σημαίνει ότι το 2% θα αποτελέσει, από το 2025-2026 και μετά, τη βάση πάνω στην οποία θα «κτιζονται» τα επιτόκια όλων των δανείων.

Μπαράζ αποπληρωμών

Η αύξηση του κόστους εξυπηρέτησης των δανείων, η οποία ξεκίνησε από το καλοκαίρι του 2022, έχει οδηγήσει αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις αλλά και φυσικά πρόσωπα με στεγαστικό δάνειο στην αποπληρωμή του δανεισμού τους. Το φαινόμενο μαζικής αποπληρωμής δανείων ξεκίνησε το τρίτο τρίμηνο του 2022 και κορυφώθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2023. Όσον αφορά τη νέα αυτή τάση, πρωταγωνίστησαν

οι επιχειρήσεις με πλεονάζουσα ρευστότητα, αλλά και οι δανειολήπτες που μπορούσαν να σπκύνουν οικονομικά το βάρος της εξόφλησης του στεγαστικού τους δανείου. Σύμφωνα με τα στοιχεία των τραπεζών, από το φθινόπωρο του 2022 μέχρι και το πρώτο εξάμηνο του 2023, εξοφλήθηκαν δάνεια περίπου 6-7 δισ. ευρώ, κυρίως επιχειρηματικά. «Όσες ελληνικές επιχειρήσεις διαθέτουν -και είναι αρκετές- πλεονάζουσα ρευστότητα προχώρησαν στο κλείσιμο των δανειακών τους υποχρεώσεων, προκειμένου να αποφύγουν την αύξηση των επιτοκίων», τονίζει στην «R» υψηλόβαθμο στέλεχος τράπεζας και προσθέτει: «Την ίδια στιγμή, παρατηρείται απροθυμία για νέο δανεισμό, πέραν των δανείων που σχετίζονται με το Ταμείο Ανάκαμψης».

20

δισ. ευρώ η αξία των δανείων που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα ανταμοιβής

